

VOORSTEL

zaaknummer:	1351452
afdelingsnaam:	Sociaal Domein
steller:	Jur Marringa
telefoonnummer	035 629 2770
onderwerp:	Heroverweging na bezwaar Stip beschikking huisvesting Oekraïense leerlingen

Voorstel

1. Het bezwaarschrift dat de heer R. Bijma (Bijma Advies), namens het bestuur van Stip heeft ingediend tegen ons besluit van 7 juni 2022 gegrond te verklaren;
2. Voor de eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair het oorspronkelijk (genormeerde) bedrag van € 158.098,- in stand te houden, met dien verstande dat de verantwoording van de door Stip gedane uitgaven achterwege kan blijven;
3. Aan Stip de kosten van de beroepsmatig verleende rechtsbijstand door een derde (ten bedrage van € 1.082,-) toe te wijzen.

Samenvatting

In het voorjaar van 2022 vluchtten grote aantallen Oekraïense ontheemden naar Nederland. Ook in Hilversum werden veel Oekraïners opgevangen bij particulieren en in een centrale opvang. De gemeente is verantwoordelijk voor het onderwijs van de Oekraïense kinderen. Snel startte de voorbereiding en uitvoering van een Taalschool in het gebouw Thebe. Er werden afspraken gemaakt met schoolbestuur Stip, dat in april 2022 resulteerde in een spoedaanvraag voor onderwijshuisvesting. Het College nam op 7 juni 2022 een besluit over de beschikking voor de Taalschool. Stip maakte bezwaar, waarvan de behandeling in januari 2023 plaats vond. Het bezwaar bestond uit drie delen, waarbij één bezwaar bij de Commissie bezwaarschriften overleefd is gebleven. Dit betreft het achteraf verantwoorden van de uitgaven voor het onderwijsleerpakket. Stip is hierin in het gelijk gesteld. Dit voorstel betreft de beslissing op het bezwaarschrift waarbij voornoemd punt wordt hersteld. Omdat het bezwaarschrift gegrond is wordt in het besluit op bezwaar ook opgenomen dat aan Stip een vergoeding wordt toegekend voor de gemaakte proceskosten.

Inleiding

In april 2022 heeft het bestuur van Stip een aanvraag ingediend in verband met de komst van 200 leerlingen uit Oekraïne.

De aanvraag omvatte een verzoek om voor deze groep kinderen (onderwijs-)huisvesting en een vergoeding voor de eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair beschikbaar te stellen. Dit verzoek is op basis van de verordening onderwijshuisvesting behandeld. Voor de huisvesting van deze leerlingen is het (huur-)pand aan de Thebe 22 (gedeeltelijk) beschikbaar gesteld. Voor de eerste inrichting (onderwijsleerpakket en meubilair) is een genormerd bedrag van € 158.098,- beschikbaar gesteld. Dit staat in het besluit op de aanvraag, welke op 7 juni 2022 is genomen. In dezelfde periode (vanaf 14 juli

2022) is ook de Regeling Tijdelijke onderwijsvoorzieningen bij massale toestroom van ontheemden van kracht geworden. Gemeenten kunnen voor de uitgaven ten behoeve van de opvang van ontheemde leerlingen een extra bekostiging aanvragen (een zogenaamde SPUK-regeling). Over deze besteding dient na afloop door de gemeente verantwoording te worden afgelegd.

Indachtig deze regeling is in de beschikking opgenomen dat over de besteding van deze middelen voor de eerste inrichting (ad € 158.098,-) door Stip verantwoording moet worden afgelegd.

Tegen deze aanvullende bepaling (dat verantwoording moet worden afgelegd) heeft STIP bezwaar gemaakt.

Daarnaast was ook bezwaar gemaakt tegen de locatie die beschikbaar is gesteld voor het geven van onderwijs en de toerekening van de gebouwfunkankelijke kosten. Deze beide punten zijn door STIP voor de behandeling van het bezwaar ingetrokken.

Commissie bezwaarschriften

Het bezwaarschrift is uitsluitend nog gericht tegen de voorwaarde dat er verantwoording afgelegd moet gaan worden over de besteding van de middelen.

In de Wet Primair Onderwijs (WPO) is deze verantwoording niet opgenomen; de SPUK regeling gaat echter er van uit dat er na afloop door de gemeente wel verantwoording wordt afgelegd over de bestedingen. Over het niveau van deze verantwoording is geen verdere onderbouwing opgenomen in de regeling.

De kern van het geschil is of de WPO en de Verordening op de aanvraag van toepassing zijn.

De commissie adviseert het volgende:

In artikel 6 van de WPO staat dat gemeenten geen uitgaven mogen doen voor een niet door de gemeente in stand gehouden school dan op grond van de WPO. Artikel 102 WPO bepaalt dat de gemeenteraad nadere regels vaststelt aan de hand waarvan de bedragen voor voorzieningen in de huisvesting worden vastgesteld.

U stelt dat op het moment van de aanvraag sprake was van een pioniersperiode waarvoor geen wettelijk kader zou gelden. U onderbouwt echter niet op basis van welke regelgeving u tot dit standpunt bent gekomen. U hebt in dit verband enkel aangevoerd dat sprake was van een urgente situatie waarbij mede op het verzoek van het Rijk prioriteit is gegeven aan snel handelen.

De commissie onderkent dat sprake was van een spoedsituatie, maar ook onder deze omstandigheden lag het op de weg van uw college om te beoordelen welke regelgeving op de aanvraag van toepassing was en hieraan te toetsen. De commissie is van oordeel dat er noch in de Verordening noch in de WPO aanknopingspunten zijn voor uw standpunt dat er op het moment van de aanvraag sprake was van een wetsvacuüm.

Ook uw stelling dat per 14 juli 2022 de WTO de rol van de WPO (tijdelijk) heeft overgenomen, acht de commissie ten aanzien van het geschilpunt niet juist. Uit de WTO noch uit de hierop gebaseerde Regeling blijkt dat de voor de aanvraag relevante bepalingen over de huisvesting van de WPO niet van toepassing zijn.

Gelet op het voorgaande concludeert de commissie dat de WPO van toepassing is op de aanvraag en ingevolge artikel 102 van de WPO, als ook de Verordening.

De commissie volgt bezwaarde in het standpunt dat de weigeringsgronden voor onderhavige aanvraag limitatief zijn bepaald in artikel 100 van de WPO. Een afwijzing kan dus alleen op basis de hier genoemde gronden, niet op basis van de Verordening. Het is onweersproken dat geen van deze 4 weigeringsgronden van toepassing is. De aanvraag is daarom terecht goedgekeurd en van een noodzakelijke afwijking van de Verordening is dus geen sprake.

Daarbij overweegt de commissie, dat uit artikel 4 eerste lid van de Verordening gelezen in samenhang met bijlage IV, deel B, paragraaf B. 1.2 van de Verordening volgt, dat voor de gevraagde voorzieningen huisvesting onderwijs normbedragen worden bepaald op basis van vierkante meters.

Wordt het normbedrag beschikbaar gesteld, dan heeft het bevoegd gezag aanspraak op het beschikbaar stellen van het volledige normbedrag, onafhankelijk van de werkelijke kosten. Uw opvatting dat toch verantwoording moet worden afgelegd op basis van werkelijke kosten, omdat sprake is van een bijzondere situatie kan hier niet aan afdoen. De regeling over de normbedragen is immers dwingendrechtelijk geformuleerd en geeft geen ruimte voor een nadere afweging of clausulering.

De commissie acht daarom het bezwaar gegrond dat de in de beschikking opgenomen bepalingen over de afrekening op basis van feitelijke kosten in strijd zijn met de Verordening”.

De Commissie Bezwaarschriften adviseert:

- 1) het bezwaar van Stip gegrond te verklaren en het bestreden besluit te herroepen en een beslissing op het bezwaar te nemen met inachtneming van de overwegingen.
- 2) om aan Stip de kosten van de beroepsmatig verleende rechtsbijstand door een derde (ad. € 1.802,-) toe te wijzen.’

Probleemstelling/doel

Schoolbestuur Stip heeft bezwaar gemaakt tegen de beschikking op de spoedaanvraag van 7 juni 2022.

Argumenten

- 1.1 *De commissie bezwaarschriften adviseert het bezwaar van Stip gegrond te verklaren* De afweging van de commissie gaat uit van de WPO, waar verantwoording van de verstrekte gelden niet aan de orde zijn.
- 1.2 *De gemeente is tevreden over de uitvoering van het onderwijs aan Oekraïense leerlingen* Na een fase van gezamenlijk pionieren en met stevige inzet van de kant van Stip is het onderwijs aan Oekraïense leerlingen in een rustige fase van uitvoering gekomen. De pioniersfase sluiten we met dit collegevoorstel af. Voor de gemeente is het belangrijk om de uitvoeringsfase van het onderwijs aan Oekraïense leerlingen op de taalscholen Jan Blanken en Thebe goed te ondersteunen.

Kanttekeningen

- 1.1 *Gesprek over bezwaar bleek niet mogelijk*
De gemeente heeft geprobeerd om door middel van een gesprek en eind 2022 door middel van mediation tot een oplossing te komen. De gemachtigde van Stip heeft dit afgewezen.
- 1.2 *Opzetten onderwijs voor Oekraïense leerlingen verliep chaotisch*
In het voorjaar van 2022 is met veel inzet van Stip en de gemeente het onderwijs voor Oekraïense leerlingen opgezet. Heel snel moesten huisvesting en onderwijs geregeld worden. Daarbij is veel gevraagd van mensen en organisaties. Duidelijkheid over regelingen en vergoedingen werden pas duidelijk voor de zomer van 2022.
- 1.3 *Verantwoording aan het ministerie*
Indien mocht blijken dat het ministerie een verdergaande verantwoording eist dan het beschikbaar stellen van een eerste inrichting voor onderwijsleerpakket en meubilair aan het schoolbestuur van STIP via deze besluitvorming, gaan wij met betrokkenen, Stip, het ministerie en de accountant, in gesprek. Wij schatten in dat het risico gering is dat het ministerie de gemeente Hilversum gaat aanspreken en mogelijk de gelden voor de eerste inrichting en meubilair gaat terugvorderen.

Financiën, middelen & capaciteit

Het Rijk heeft een specifieke uitkering toegekend voor de tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden voor de periode maart 2022 tot en met juli 2023. De kosten eerste inrichting worden gedekt uit deze specifieke uitkering.

Uitvoering

Na besluit van het college stellen wij schoolbestuur Stip op de hoogte van het besluit op bezwaar door middel van een brief. Tegen het besluit op bezwaar staat de mogelijkheid open om beroep in te stellen bij de rechtbank.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)

1. Advies Commissie Beroep en Bezwaar
2. Besluit op het bezwaarschrift